

විසේ වුවද,

අද වැඩිවන වගා වියදම, කාලය, ශ්‍රමය අනුව වගා ක්‍රම සකස්වීම මෙම වල්වී / වන වී ව්‍යාප්තියට ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත.

- බිම සැකසීමේ දුර්වලතා
- වී වැපිරීම/කැකුලම ප්‍රචලිත වීම
- කුඹුරු පුරත්ව තිබීම
- ජල හිඟය
- බිත්තර වී සමඟ මිශ්‍ර වී තිබීම
- මිනිසුන්, සතුන්, ගොවි උපකරණ මඟින් පහසුවෙන් ව්‍යාප්ත වීම
- බීජ ධාවක, රෙරෙසෝම සියල්ල මඟින්ම පැලවීමේ හැකියාව
- මේ ශාක ඔරයිසා ගනයටම අයිති නිසා වල් කාශකවලින් වී වගාවන් තුළ පාලනය කළ නොහැකි වීම

පාලනය

- නිවැරදි වගා ක්‍රම අනුගමනය කිරීම සාර්ථක පාලනයකට ආරම්භක පියවරයි
- පැල සිටුවීම, පේලියට බීජ වැපිරීම මඟින් පේලි අතර පැලවෙන උරුරු වී පැල පහසුවෙන් හඳුනාගැනීමෙන් අතින් හෝ වීඩරය යොදා පාලනය කළ හැක
- ජලය ඇති විට මෙම වල් වී පැල නොවන නිසා ජලයට වී ඉසීමේ ක්‍රමය යොදා ගත හැක. මෙහිදී දින 2ක් වතුරේ පොගවන ලද බීජ දින 1ක් යහන් කර වැපිරීම සිදුකල යුතුය. (Water seeded establishment)
- වගාව ආරම්භයට පෙර මෙම උරුරු වී පැලවීමට ඉඩ හැර සියල්ල නසන වල්නාශකයක් (පැරකොට්, රවුන්ඩ්අප්) මඟින් හෝ පෝරු ලෑල්ල භාවිතයෙන් පැලවූ උරුරු වී පැල විනාශ කර වී වැපිරීම කලයුතුය.
- උරුරු වී ගහනය වැඩිනම් කිහිප විටක්ම මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කල යුතුය
- මෙම උරුරු වී ඇති කුඹුරුවල වී අස්වැන්න, බිත්තර වී සඳහා භාවිතා නොකල යුතුය
- මෙම වී ඇටවල ඇති නණ්ඩුව නිසා මිනිසුන්ගේ ඇඟේ දැවටී, සතුන්, ගොවි උපකරණ හා ජලය මඟින් පහසුවෙන් ව්‍යාප්ත විය හැකි බැවින් මේ පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමුකල යුතුය

● ප්‍රධානම කරුණ වනුයේ ගොවිමහතුන් සියලුදෙනාම සාමූහිකව පාලන කටයුතු සිදුකල යුතුවීමය. තමාගේ මෙන්ම, අසල්වැසි, කුඹුරුවලද, ජල මාර්ග අවට පරිසරයේද මෙම හානිකර වී පැලයක් දුටු විගසම ඉවත්කිරීම සිදුකල යුතුය. නැති නම් මෙහි ව්‍යාප්තිය සිඳු බැවින් වී වගා පද්ධතියටම හානියක් සිදුකලහැක

විෂය කරුණු

අනුරාද්ධිකා ප්‍රබන්ධයේ (පර්යේෂණ හිලධාරී) වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුව බතලගොඩ, ඉබ්බාගමුව

දිවුණ අනුශ්‍රායා : ධාන්‍යාගාර සංවර්ධන වැඩසටහන

උරුරු වීවලින් වී වගාව බේරා ගනිමු

උරුරු වී යනු ...

- වගාකරන වී (Cultivated rice) වලට අමතරව ගොයමේ දක්නට ලැබෙන වෙනත් ඕනෑම වී පැලයක් හානිකර වී පැලයකි. මේවා උරුරු වී නමින් ගොවිමහතුන් හඳුන්වයි. උරුරු වී වර්ග දෙකකි.
 - වන වී දර්ශ (Wild rice)
 - වල් වී දර්ශ (Weedy rice)
- අද මෙම උරුරු වී වර්ග දෙකම ඉතාම හානිකර අයුරින් ව්‍යාප්තව ඇත, අම්පාර, මඩකලපුව, පුත්තලම, මාදම්පේ, කුරුණෑගල, හලාවත, කුලියාපිටිය යන ප්‍රදේශවල සිඳුයෙන් ව්‍යාප්ත වෙමින් පවතී
 - අස්වනු හානිය 20% - 100% දක්වාම විය හැක
 - වැඩි තරගයකින් පොහොර, ජලය, ආලෝකය ලබාගෙන ගොයමේ වර්ධනය දුර්වල කරයි
 - අස්වනු නෙලාගැනීම ඉතාම අපහසුය
 - ලබාගන්නා, සුළු අස්වැන්නේද ගුණාත්මයක් නැත

වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, බතලගොඩ කෘෂිකම්, පශු සම්පත්, ඉඩම් හා වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය

කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශනයකි

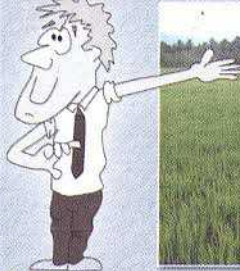
වන වී, වගා වී, වල් වී යනු

- "වන වී" වලින් "වගා වී" ආරම්භ විය
- වන වී ජානමය ලක්ෂණ හුවමාරුවේ දී ඉතා වැදගත්ය. ඔරයිසා නිවාරා, ඔරයිසා රැගිපෝගන්, ඔරයිසා ඉවිනගර්, ඔරයිසා රයිසොමැටිස්, ඔරයිසා ග්‍රැනිලොවා සහ ඔරයිසා සැටයිවා වැනි විශේෂ කිහිපයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ බහුලව දක්නට ඇත
- ඔරයිසා සැටයිවා විශේෂයේ ඉන්ඩිකා නම් කාණ්ඩය වගා වී (Cultivated rice) ලෙස දකුණු ආසියාතික රටවල අපේ මුතුන්මිත්තන් විසින් තෝරාගෙන ඇත
- මෙය කෘතීම අභිජනන ක්‍රම මඟින් වැඩි දියුණු කර බීජ, ඒවී, එල්ඩී, බී ඩබ්ලිවී වැනි වී ප්‍රභේද රාශියක් අභිජනනය කර ඇත
- වී ශාකය ස්ව පරාගනයට අනුවර්තනය වුවත් 0.1% සිට 0.5% දක්වා පමණ පර පරාගනයට ද ඉඩක් ඇත
- මේ අයුරින් වන වී - වගා වී සමඟ මුහුම්වී එනම් පර පරාගනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වල් වී ප්‍රභේද බිහිවී ඇත.
- මෙලෙස ස්වභාවික පරිසරයෙන්ම තේරී අනුවර්තනය වී සෑදුන උෟරු වී ශාක වැඩි දිරියක් සහිත නිසා පෝෂ්‍ය පදාර්ථ, ජලය වැනි සාධක සඳහා තරඟකාරීත්වය වැඩිය. වගා වී ගස දුර්වල කර, වන වී සහ වල් වී ඉතාමත් සරුවට වර්ධනය වී 100% ක් දක්වාම අස්වනු හානි කිරීමේ හැකියාවක් බොහෝ ප්‍රදේශවල අද දක්නට ලැබේ

උෟරු වී හඳුනාගැනීම

- සියළු වී වර්ග ඔරයිසා ගණයටම අයත් හෙයින් රූපීය, කායික, ව්‍යුහාත්මක ලක්ෂණ වගා වී වලට සමාන බැවින් වර්ධක අවධියේ කේන්‍රයේදී වගා වී වලින් වෙන් කර හඳුනාගැනීම ඉතාමත් අපහසුය.

- වී වපුරන ලද කුඹුරක නම් බොහෝ විට වල් වී පැලවීමේදී ඉතා පරික්ෂාර්ව නිරීක්ෂණය කලහොත් එහි වී පොත්තක් නැති අතර, වගා වී පැලයේ වී පොත්ත සති 2 ක් පමණම ශාකය හා සම්බන්ධ වී ඇත. පැල සිටුවන ලද හෝ ජේලියට බීජ වපුරන ලද කුඹුරක නම් අතරින් පතර ප්‍රරෝහනය වන උෟරු වී ඉතාපහසුවෙන් හඳුනාගත හැකිවේ

- ගොයම පිදී අවසන් වන අවස්ථාවේදී පහසුවෙන්ම හඳුනාගත හැකිවේ. උෟරු වී බීජ හොදාකාරව පිරි නැති අතර, නණ්ඩුව සහිත හෝ රහිතව විය හැක

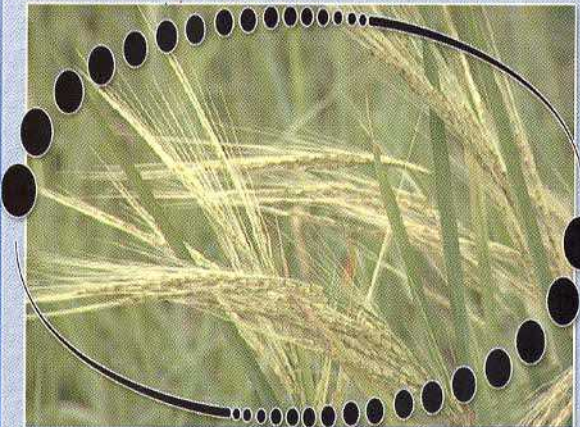
- නණ්ඩුවේ පැහැය, දිග වෙනස් විය හැක. දුඹුරු, කහ, රත්වත්, රතු විය හැක. දිග සෙ.මී. 1 - සෙ.මී. 12 වෙනස් වේ

- වගා වී කරලක බීජ පරිතපිය ඒකාකාරී ලෙස දින 4 - 5 කාලයකදී සිදුවුවත් උෟරු වී ශාකයේ බීජ පරිතපිය කරලේ එක් එක් අවස්ථාවේදී සිදුවන බැවින් සහ පරිතන වූ බීජ ඒ විගසම පසට එකතු වන බැවින් අවසානයේ වී කරල කුරුල්ලන්ගෙන් හානිවූ කරලක් ආකාරයට දිස්වේ

- පසට එකතු වූ බීජවල සුප්ත කාලය විවිධය. පසට එකතු වූ විගසම, සතියක්, මාසයක්, අවුරුද්දක් වැනි විවිධ කාලවලදී පැලවීම සිදුවේ

- පැලවෙන බීජවල සංචිත ආහාර ප්‍රමාණය ඉතා අඩු බැවින් බීජ ප්‍රරෝහනයත් සමගම මූල පද්ධතිය හොදින් වර්ධනය වී පෝෂ්‍ය පදාර්ථ, ජලය පහසුවෙන් ලබාගනිමින් වැඩි තරඟකාරීත්වයක් පෙන්වයි

- පීචි කාලය වගාකරන වී වර්ගයේ වයසට බොහෝ දුරට සමානවේ. මාස 3, 3 1/2, 4, 4 1/2, 5, 5 1/2 විය හැක

සිඝ්‍ර විසාජ්නියට හේතුව

වී වගාවේ ආරම්භයේ සිටම මෙම උෟරු වී වර්ග දක්නට ලැබුනද සාර්ථක වගා ක්‍රම නිසා විසාජ්නියට ඉඩක් නොලැබුණි.

